

I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2021/836 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 20. svibnja 2021.

o izmjeni Odluke br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 196. i članak 322. stavak 1. točku (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija ⁽³⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽⁴⁾,

budući da:

- (1) Mehanizmom Unije za civilnu zaštitu („Mehanizam Unije”), koji je uređen Odlukom br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾, jača se suradnja između Unije i država članica i olakšava koordinacija u području civilne zaštite radi poboljšanja odgovora Unije na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem.
- (2) Mehanizmom Unije, a posebno rescEU kapacitetima promiče se solidarnost među državama članicama u skladu s člankom 3. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji, pri čemu primarna odgovornost za prevenciju, pripravnost i odgovor na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem ostaje na državama članicama. Mehanizam Unije to čini jačanjem zajedničkog odgovora Unije na prirodne katastrofe i katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem uspostavom pričuve kapaciteta koji nadopunjuju postojeće kapacitete država članica kada kapaciteti dostupni na nacionalnoj razini nisu dovoljni, čime se omogućuje učinkovitija pripravnost i odgovor, te poboljšanjem prevencije katastrofa i pripravnosti na njih. Potrebna su odgovarajuća financijska sredstva za uspostavu, raspoređivanje i upravljanje rescEU kapacitetima te za daljnji razvoj Europskih udruženih sredstava za civilnu zaštitu i pokrivanje dodatnih troškova koji proizlaze iz bespovratnih sredstava za prilagodbu i rada kapaciteta namijenjenih za Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu.

⁽¹⁾ SL C 385, 13.11.2020., str. 1.

⁽²⁾ SL C 10, 11.1.2021., str. 66.

⁽³⁾ SL C 440, 18.12.2020., str. 150.

⁽⁴⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 27. travnja 2021. (nije još objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 10. svibnja 2021.

⁽⁵⁾ Odluka br. 1313/2013/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 347, 20.12.2013., str. 924.).

- (3) Nezabilježeno iskustvo pandemije bolesti COVID-19 pokazalo je da Unija i države članice trebaju biti bolje pripremljene za odgovor na hitne situacije velikih razmjera koje utječu na nekoliko država članica istodobno te da bi postojeći pravni okvir za zdravlje i civilnu zaštitu trebalo ojačati. Pandemija bolesti COVID-19 također je pokazala kako posljedice katastrofa za ljudsko zdravlje, okoliš, društvo i gospodarstvo mogu biti razorne. Na temelju postojećih odredbi Odluke br. 1313/2013/EU, Unija je tijekom pandemije bolesti COVID-19 u svrhu pripravnosti i odgovora na ozbiljnu prekograničnu prijetnju zdravlju brzo donijela provedbene odredbe kako bi u rescEU kapacitete uključila stvaranje zaliha medicinskih protumjera, koje se sastoje od cjepiva i terapeutika, opreme za intenzivnu njegu, osobne zaštitne opreme i laboratorijskih potrepština. Kako bi se povećala učinkovitost mjera s obzirom na djelovanja u području pripravnosti i odgovora, nove bi odredbe kojima se jača postojeći pravni okvir, među ostalim omogućavanjem Komisiji da pod određenim uvjetima izravno nabavi potrebne rescEU kapacitete, u budućnosti mogle dodatno skratiti vrijeme potrebno za raspoređivanje kapaciteta. Također je važno da operacije rescEU kapaciteta budu dobro koordinirane s nacionalnim tijelima za civilnu zaštitu.
- (4) Članovi Europskog vijeća u svojoj Zajedničkoj izjavi od 26. ožujka 2020. i Europski parlament u svojoj rezoluciji od 17. travnja 2020. o usklađenom djelovanju EU-a za suzbijanje pandemije bolesti COVID-19 ⁽⁶⁾ i njezinih posljedica, pozvali su Komisiju da iznese prijedloge za ambiciozniji i opsežniji sustav upravljanja krizama unutar Unije.
- (5) Klimatske promjene dovode do povećanja učestalosti, intenziteta i složenosti prirodnih katastrofa u Uniji i u svijetu, a time i do potrebe za visokim stupnjem solidarnosti među državama. Prirodne katastrofe kao što su šumski požari mogu dovesti do gubitka života, sredstava za život i biološke raznolikosti, prouzročiti oslobađanje velikih količina emisija ugljika i prouzročiti smanjivanje sposobnosti planeta da apsorbira ugljik, što dodatno pogoršava klimatske promjene. Stoga je ključno da se ojača prevencija katastrofa, pripravnost i odgovor na njih, te da Mehanizam Unije raspolaze dostatnim kapacitetima, među ostalim i tijekom prijelaznog razdoblja rescEU kapaciteta, za djelovanje u slučaju šumskih požara i drugih prirodnih katastrofa povezanih s klimatskim promjenama.
- (6) Unija je i dalje predana rodno osjetljivoj civilnoj zaštiti, uključujući rješavanje specifičnih ranjivosti, te razmjeni najboljih praksi u pogledu rodnih pitanja i aspekata koji iskrsu tijekom katastrofa i njihovih neposrednih posljedica, uključujući potporu koja se pruža žrtvama rodno uvjetovanog nasilja.
- (7) Na temelju načela solidarnosti i univerzalnog zdravstvenog osiguranja s kvalitetnim zdravstvenim uslugama i središnje uloge Unije u pospešivanju napretka u globalnim zdravstvenim izazovima, Mehanizmom Unije trebalo bi se doprinijeti poboljšanju kapaciteta za prevenciju, pripravnost i odgovor također u pogledu hitnih zdravstvenih situacija.
- (8) Države članice se potiče, uz puno poštovanje njihovih nacionalnih struktura, da se pobrinu da osobe koje prve interveniraju budu odgovarajuće opremljene i spremne reagirati na katastrofe.
- (9) U cilju snažnije suradnje u odgovoru na katastrofe trebalo bi, kada je to moguće, pojednostavniti administrativne postupke kako bi se osigurala brza intervencija.
- (10) U svrhu bolje pripreme za suočavanje s katastrofama koje bi u budućnosti mogle pogoditi više država članica, potrebno je hitno poduzeti mjere za jačanje mehanizma Unije. Jačanjem Mehanizma Unije trebalo bi se dopuniti politike i fondove Unije, ali to ne bi smjelo biti zamjena za uključivanje otpornosti na katastrofe u te politike i fondove.
- (11) Podaci o gubicima prouzročenima katastrofama ključni su za pouzdanu procjenu rizika, razvoj scenarija mogućih katastrofa utemeljenih na dokazima i provedbu učinkovitih mjera za upravljanje rizikom. Stoga bi države članice trebale nastaviti raditi na poboljšanju prikupljanja podataka o gubicima u katastrofama, u skladu s obvezama koje su već preuzete u međunarodnim sporazumima, kao što su Okvir iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015. – 2030., Pariški sporazum donesen u sklopu Okvirne konvencije Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama ⁽⁷⁾ i Program Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030.

⁽⁶⁾ Još nije objavljeno u Službenom listu.

⁽⁷⁾ SL L 282, 19.10.2016., str. 4.

- (12) Kako bi se poboljšala otpornost i planiranje prevencije i pripravnosti na katastrofe, Unija bi se i dalje trebala zalagati za ulaganja u sprečavanje prekograničnih katastrofa u svim sektorima te za sveobuhvatne pristupe upravljanju rizicima kojima se podupiru prevencija i pripravnost, uzimajući u obzir pristup koji uključuje više opasnosti, pristup temeljen na ekosustavu i vjerojatne učinke klimatskih promjena, u bliskoj suradnji s relevantnim znanstvenim zajednicama i ključnim gospodarskim subjektima, regionalnim i lokalnim tijelima i nevladinim organizacijama koje djeluju u tom području, ne dovodeći u pitanje uspostavljene koordinacijske mehanizme Unije i nadležnosti država članica. U tu bi svrhu Komisija trebala surađivati s državama članicama kako bi definirala i razradila ciljeve Unije u pogledu otpornosti na katastrofe u području civilne zaštite, kao neobvezujući zajednički temelj za potporu djelovanjima prevencije i pripravnosti u slučaju katastrofa s velikim učinkom koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja (npr. učinke na nekoliko zemalja, neovisno o tome dijele li granicu). Ciljevima Unije u pogledu otpornosti na katastrofe trebalo bi se uzeti u obzir neposredne socijalne posljedice katastrofa i potrebu da se zajamči očuvanje ključnih društvenih funkcija.
- (13) Redovne procjene rizika i analize scenarija katastrofa na nacionalnoj i, prema potrebi, podnacionalnoj razini ključne su za otkrivanje nedostataka u prevenciji i pripravnosti te za jačanje otpornosti, među ostalim upotrebom sredstava Unije. Te redovne procjene rizika i analize scenarija katastrofa trebale bi se usmjeriti na rizike koji su karakteristični za regiju i trebale bi, ako je to relevantno, uključivati prekograničnu suradnju.
- (14) Razradom ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe u svrhu podupiranja prevencije i pripravnosti posebna bi se pozornost trebala posvetiti posljedicama katastrofa za skupine ranjivih osoba.
- (15) Uloga regionalnih i lokalnih tijela u prevenciji katastrofa i upravljanju njima od iznimne je važnosti te se njihovi kapaciteti prema potrebi uključuju u aktivnosti koje se provode na temelju Odluke br. 1313/2013/EU u cilju smanjenja preklapanja na najmanju moguću mjeru i poticanja interoperabilnosti. Stoga postoji potreba za stalnom suradnjom na lokalnoj, regionalnoj i prekograničnoj razini s ciljem uspostave zajedničkih sustava za uzbunjivanje za brzu intervenciju prije aktivacije Mehanizma Unije. Slično tome, i uzimajući u obzir nacionalne strukture, važno je uzeti u obzir potrebu za pružanjem tehničke pomoći lokalnim zajednicama kako bi se prema potrebi pojačali njihovi kapaciteti za prvi odgovor. Također je važno informirati javnost o početnim mjerama odgovora.
- (16) Mehanizam Unije trebao bi nastaviti iskorištavati sinergije s okvirom Unije za otpornost kritičnih subjekata.
- (17) Potrebno je dalje jačati Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC) kao operativni centar na razini Unije koji radi 24 sata dnevno i sedam dana u tjednu i koji je u stanju u stvarnom vremenu pratiti i podupirati operacije u različitim vrstama hitnih situacija, u Uniji i izvan nje. To bi trebalo uključivati ojačanu koordinaciju ERCC-a s nacionalnim tijelima civilne zaštite država članica te s drugim relevantnim tijelima Unije. Rad ERCC-a ima stručnu znanstvenu potporu, uključujući onu Zajedničkog istraživačkog centra Europske komisije.
- (18) Mehanizam Unije trebao bi se koristiti svemirskom infrastrukturom Unije kao što su Europski program za promatranje Zemlje (Copernicus), Galileo, svijest o situaciji u svemiru i GOVSATCOM, koji pružaju važne alate na razini Unije za odgovor na unutarnje i vanjske hitne situacije. Sustavi upravljanja u hitnim situacijama programa Copernicus pružaju potporu ERCC-u u različitim fazama hitnih situacija, od ranog upozoravanja i prevencije do odgovora na katastrofe i oporavka. GOVSATCOM služi pružanju mogućnosti sigurne satelitske komunikacije koja je posebno prilagođena potrebama vladinih korisnika u upravljanju hitnim situacijama. Galileo je prva globalna infrastruktura za satelitsku navigaciju i pozicioniranje posebno projektirana u civilne svrhe u Europi i svijetu, koja se može koristiti i u drugim područjima kao što je upravljanje u hitnim situacijama, uključujući aktivnosti ranog upozoravanja. Relevantne usluge infrastrukture Galileo uključuju uslugu u hitnim situacijama koja emitiranjem signala upozorava na prirodne katastrofe ili katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem u određenim područjima. S obzirom na njezin potencijal za spašavanje života i olakšavanje koordinacije hitnih mjera, države članice trebalo bi poticati da se koriste Galileom. Ako se odluče njime koristiti, države članice bi za validaciju sustava trebale utvrditi nacionalna tijela nadležna za uporabu te hitne službe i priopćiti ih Komisiji.

- (19) Tijekom pandemije bolesti COVID-19 nedostatak prijevoznih i logističkih resursa identificiran je kao središnja prepreka za države članice u pružanju ili primanju pomoći. Stoga bi prijevozne i logističke resurse trebalo definirati kao rescEU kapacitete. Kako bi se osigurali ujednačeni uvjeti za provedbu Odluke br. 1313/2013/EU, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti kako bi joj se omogućilo definiranje prijevoznih i logističkih resursa kao rescEU kapaciteta te najam, zakup ili drugo ugovaranje takvih kapaciteta u mjeri koja je potrebna za uklanjanje nedostataka u području prijevoza i logistike. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾. Nadalje, kako bi imala operativne kapacitete za brz odgovor na katastrofu velikih razmjera koja uzrokuje ili može uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja ili na događaj male vjerojatnosti i velikog učinka, Unija bi u propisno opravdanim hitnim slučajevima i uz savjetovanje s državama članicama donošenjem odmah primjenjivih provedbenih akata u skladu s hitnim postupkom trebala imati mogućnost kupovati, unajmljivati, zakupljivati ili na drugi način ugovarati materijalna sredstva i potrebne usluge podrške koje su definirane kao rescEU kapaciteti, ako ta sredstva i usluge države članice ne mogu odmah staviti na raspolaganje. To bi Uniji omogućilo da bez odgađanja odgovori na hitne situacije koje bi mogle imati veliki učinak na ljudske živote, zdravlje, okoliš, imovinu ili kulturnu baštinu te istodobno utjecati na više država članica. Takva materijalna sredstva ne uključuju module, timove i kategorije stručnjaka, a namijenjena su za pomoć državama članicama koje su pogođene katastrofama.
- (20) Kako bi se na najbolji način iskoristilo dosad stečeno iskustvo s pouzdanim logističkim mrežama kojima upravljaju relevantne međunarodne organizacije u Uniji, kao što su centri UN-a za humanitarnu pomoć, Komisija bi takve mreže trebala uzeti u obzir pri kupnji, najmu, zakupu ili drugom ugovaranju rescEU kapaciteta. Relevantne agencije Unije trebale bi biti na odgovarajući način uključene i s njima bi se trebalo savjetovati o pitanjima povezanim s Mehanizmom Unije koji je u njihovoj nadležnosti. Posebno je važno da se prema potrebi savjetuje s Europskom agencijom za lijekove i Europskim centrom za sprečavanje i kontrolu bolesti u pogledu definiranja, upravljanja i raspodjele kapaciteta namijenjenih za odgovor na hitne zdravstvene situacije.
- (21) RescEU kapaciteti koje su države članice kupile, unajmile, zakupile ili na bilo koji drugi način ugovorile trebali bi se moći koristiti u nacionalne svrhe, ali samo ako se ne koriste ili nisu potrebni za odgovor u okviru Mehanizma Unije.
- (22) Uniji je u interesu prema potrebi odgovoriti na hitne situacije u trećim zemljama. Iako su prvenstveno uspostavljeni za uporabu kao sigurnosna mreža u Uniji, u propisno opravdanim slučajevima i uzimajući u obzir humanitarna načela, rescEU kapaciteti trebali bi se moći rasporediti izvan Unije. Odluku o raspoređivanju trebalo bi donijeti u skladu s postojećim odredbama o raspoređivanju rescEU kapaciteta.
- (23) Mehanizam Unije trebao bi osigurati odgovarajuće zemljopisne raspodjele rezervi, uključujući s obzirom na osnovne medicinske protumjere i osobnu zaštitnu opremu, osobito one koji se odnose na događaje male vjerojatnosti i velikog učinka, na način kojim se dopunjuje program EU4Health uspostavljen Uredbom (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾ i u sinergiji s njim, Instrument za hitnu potporu uspostavljene Uredbom Vijeća (EU) 2016/369 ⁽¹⁰⁾, Mehanizam za oporavak i otpornost uspostavljen Uredbom (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹¹⁾ i druge politike, programe i fondove Unije te prema potrebi uz dopunjavanje nacionalnih zaliha na razini Unije.
- (24) Pandemija bolesti COVID-19 pokazala je ključnu važnost sustavnog okupljanja i razmjene relevantnog znanja u svim fazama ciklusa upravljanja rizicima od katastrofa. Taj nalaz i dosad stečeno iskustvo u procesu razvoja Mreže znanja Unije u području civilne zaštite upućuju na to da bi njezinu ulogu kao jedinice za obradu podataka u okviru Mehanizma Unije trebalo doraditi.

⁽⁸⁾ Uredba (EZ) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13).

⁽⁹⁾ Uredba (EU) 2021/522 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi Programa djelovanja Unije u području zdravstva („program EU-a za zdravlje“) za razdoblje 2021. – 2027. i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 282/2014 (SL L 107, 26.3.2021., str. 1.).

⁽¹⁰⁾ Uredba Vijeća (EU) 2016/369 od 15. ožujka 2016. o pružanju hitne potpore unutar Unije (SL L 70, 16.3.2016., str. 1.).

⁽¹¹⁾ Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

- (25) Da bi Unija mogla odgovoriti na bilo koju hitnu situaciju u Uniji i izvan nje bitno je dobiti potrebne prijevozne i logističke resurse. Nužno je osigurati pravodobni prijevoz i pružanje pomoći i potpore unutar Unije, ali i izvan Unije ali i izvan Unije te u nju. Stoga bi pogođene zemlje trebale moći zatražiti pomoć koja se sastoji samo od prijevoznih i logističkih resursa.
- (26) U Odluci br. 1313/2013/EU utvrđuje se financijska omotnica za Mehanizam Unije, odnosno primarni referentni iznos u smislu točke 17 Međuinstitucionalnog sporazuma od 2. prosinca 2013. između Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju ⁽¹²⁾ namijenjen za pokrivanje rashoda programa do kraja proračunskog razdoblja 2014. – 2020. Tu bi financijsku omotnicu trebalo ažurirati od 1. siječnja 2021., datuma početka primjene Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ⁽¹³⁾, kako bi se odrazili novi iznosi navedeni u toj Uredbi.
- (27) U skladu s Uredbom Vijeća (EU) 2020/2094 ⁽¹⁴⁾ o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak i u okviru sredstava koja se njome dodjeljuju trebalo bi provesti mjere za oporavak i otpornost u okviru Mehanizma Unije kako bi se riješio dosad neviđeni utjecaj krize uzrokovane pandemijom bolesti COVID-19. Takve mjere posebno bi trebale uključivati mjere za povećanje razine pripravnosti Unije za krize i omogućavanje brzog i učinkovitog odgovora Unije u slučaju velikih kriza, uključujući mjere poput stvaranja zaliha osnovnog materijala i medicinske opreme te stjecanja potrebnih infrastruktura za brz odgovor na krizu. Takva dodatna sredstva trebaju se koristiti na način da se osigura poštovanje rokova utvrđenih u toj Uredbi (EU) 2020/2094.
- (28) Uzimajući u obzir važnost borbe protiv klimatskih promjena u skladu s obvezama Unije u pogledu provedbe Pariškog sporazuma i obvezama u pogledu ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, djelovanjima u okviru Odluke br. 1313/2013/EU trebalo bi doprinijeti postizanju općeg cilja da se najmanje 30 % ukupnog iznosa proračuna Unije i rashoda Instrumenta Europske unije za oporavak potroši na pružanje potpore za klimatske ciljeve i ambicije da se 7,5 % proračuna odnosi na rashode u području bioraznolikosti u 2024. i 10 % u 2026. i 2027., uzimajući pritom u obzir postojeća preklapanja između ciljeva u području klime i bioraznolikosti.
- (29) S obzirom na to da raspoređivanje rescEU kapaciteta za operacije odgovora u okviru Mehanizma Unije stvara značajnu dodanu vrijednost Unije jer osigurava učinkovit i brz odgovor ljudima u hitnim situacijama, potrebno je uvesti dodatne obveze u pogledu vidljivosti kako bi se građanima Unije i medijima pružile informacije te kako bi se istaknula uloga Unije. Nacionalna tijela trebala bi od Komisije dobiti komunikacijske smjernice za svaku pojedinu intervenciju kako bi se osiguralo da je javnost adekvatno informirana o ulozi Unije.
- (30) Uzimajući u obzir nedavno operativno iskustvo, kako bi se dodatno ojačao Mehanizam Unije, a posebno pojednostavnio postupak brze provedbe rescEU kapaciteta, troškovi razvoja svih rescEU kapaciteta trebali bi se u potpunosti financirati iz proračuna Unije.
- (31) Kako bi se države članice poduprlo i u pružanju pomoći izvan Unije, Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu trebala bi biti dodatno ojačana sufinanciranjem operativnih troškova kapaciteta za koje su preuzete obveze na istoj razini, bez obzira na to jesu li raspoređeni unutar ili izvan Unije.
- (32) Kako bi se osigurala fleksibilnost u pružanju potpore državama članicama u pogledu prijevoznih i logističkih resursa, posebno u slučaju katastrofa velikih razmjera, trebalo bi biti moguće iz proračuna Unije u potpunosti financirati prijevoz unutar Unije ili u Uniju za teret, logističke resurse i usluge koji su iz trećih zemalja raspoređeni kao rescEU kapaciteti.

⁽¹²⁾ SL C 373, 20.12.2013., str. 1.

⁽¹³⁾ Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. (SL L 433I, 22.12.2020., str. 11.).

⁽¹⁴⁾ Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 23.).

- (33) Mehanizmom Unije trebala bi se pružati i pomoć u prijevozu potrebna u slučaju ekoloških katastrofa primjenom načela „onečišćivač plaća”, pod odgovornošću nacionalnih nadležnih tijela, u skladu s člankom 191. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i Direktivom 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁵⁾.
- (34) Kako bi se povećala fleksibilnost i postiglo optimalno izvršenje proračuna, ovom bi se Uredbom trebalo predvidjeti neizravno upravljanje kao metodu izvršenja proračuna kada je to opravdano prirodom i sadržajem dotičnog djelovanja.
- (35) U skladu s člankom 193. stavkom 2. Uredbe (EU, Euratom) br. 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁶⁾ („Financijska uredba”), bespovratna sredstva mogu se dodijeliti za djelovanje koje je već započelo, pod uvjetom da podnositelj zahtjeva može dokazati da je s djelovanjem bilo potrebno započeti prije potpisivanja sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava. Međutim, troškovi koji su nastali prije datuma podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva nisu prihvatljivi, osim u propisno opravdanim iznimnim slučajevima. Kako bi se izbjegli bilo kakvi poremećaji u potpori Unije koji bi mogli nanijeti štetu interesima Unije, u odluci o financiranju, tijekom ograničenog razdoblja na početku višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. i samo u propisno opravdanim slučajevima, trebalo bi biti moguće predvidjeti da se troškovi nastali u vezi s djelovanjima koja se podupiru na temelju Odluke br. 1313/2013/EU koja su već započela smatraju prihvatljivima od 1. siječnja 2021., čak i ako su nastali prije podnošenja zahtjeva za bespovratna sredstva.
- (36) Kako bi se promicala predvidljivost i dugoročna učinkovitost, prilikom provedbe Odluke br. 1313/2013/EU Komisija bi trebala donijeti godišnje ili višegodišnje programe rada s navedenim planiranim dodjelama sredstava. To bi trebalo pomoći Uniji da ima više fleksibilnosti pri izvršenju proračuna i na taj način poboljša mjere sprečavanja i pripravnosti. Osim toga, predviđene buduće dodjele sredstava trebale bi se svake godine predstaviti i o njima raspravljati u odboru koji pomaže Komisiji u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011.
- (37) Komisija izvješćuje o izvršenju proračuna Mehanizma Unije u skladu s Financijskom uredbom.
- (38) Na Odluku br. 1313/2013/EU primjenjuju se horizontalna financijska pravila koja su Europski parlament i Vijeće donijeli na temelju članka 322. UFEU-a. Ta su pravila utvrđena u Financijskoj uredbi i njima se pobliže određuje postupak donošenja i izvršenja proračuna s pomoću bespovratnih sredstava, nabave, nagrada i neizravnog izvršenja te omogućuje provjera odgovornosti financijskih izvršitelja. Pravila donesena na temelju članka 322. UFEU-a uključuju i opći režim uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije.
- (39) Iako su mjere prevencije i pripravnosti ključne za jačanje otpornosti Unije u slučaju prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, pojava, vrijeme i razmjer katastrofa po svojoj su prirodi nepredvidljivi. Kao što je vidljivo iz nedavne krize uzrokovane bolešću COVID-19, financijska sredstva koja su potrebna kako bi se osigurao odgovarajući odgovor mogu se znatno razlikovati ovisno o godini i trebala bi se odmah staviti na raspolaganje. Pomiriti proračunsko načelo predvidljivosti s potrebom da se brzo odgovori na nove potrebe stoga znači prilagoditi financijsko izvršenje programa rada. Stoga je primjereno, uz prijenos odobrenih sredstava odobren na temelju članka 12. stavka 4. Financijske uredbe, odobriti prijenos neiskorištenih odobrenih sredstava, ograničenih na sljedeću godinu i isključivo namijenjenih za djelovanja u području odgovora.

⁽¹⁵⁾ Direktiva 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o odgovornosti za okoliš u pogledu sprečavanja i otklanjanja štete u okolišu (SL L 143, 30.4.2004., str. 56.).

⁽¹⁶⁾ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (40) U skladu s Financijskom uredbom, Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁷⁾ i uredbama Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 ⁽¹⁸⁾, (Euratom, EZ) br. 2185/96 ⁽¹⁹⁾ i (EU) 2017/1939 ⁽²⁰⁾ financijski interesi Unije trebaju biti zaštićeni razmjernim mjerama, među ostalim mjerama koje se odnose na sprečavanje, otkrivanje, ispravljanje i istraživanje nepravilnosti, uključujući prijevare, na povrat izgubljenih, pogrešno plaćenih ili nepravilno upotrijebljenih sredstava te, prema potrebi, na izricanje administrativnih sankcija. Osobito, u skladu s uredbama (Euratom, EZ) br. 2185/96 i (EU, Euratom) br. 883/2013 Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) ovlašten je provoditi administrativne istrage, uključujući provjere i inspekcije na terenu, radi utvrđivanja je li došlo do prijevara, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti, koje utječu na financijske interese Unije. Ured europskog javnog tužitelja (EPPO) ovlašten je, u skladu s Uredbom (EU) 2017/1939, provoditi istrage i kazneni progon kaznenih djela koja utječu na financijske interese Unije, kako je predviđeno u Direktivi (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²¹⁾. U skladu s Financijskom uredbom svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije treba u potpunosti surađivati u zaštiti financijskih interesa Unije, dodijeliti potrebna prava i potreban pristup Komisiji, OLAF-u, Revizorskom sudu i, u pogledu onih država članica koje sudjeluju u pojačanoj suradnji na temelju Uredbe (EU) 2017/1939 EPPO-u, te osigurati da svaka treća strana koja je uključena u izvršavanje sredstava Unije dodijeli jednakovrijedna prava. Iz tog razloga, sporazumi s trećim zemljama i državnim područjima i s međunarodnim organizacijama te svi ugovori ili sporazumi koji proizlaze iz provedbe Odluke br. 1313/2013/EU trebali bi sadržavati odredbe kojima se Komisiji, Revizorskom sudu, EPPO-u i OLAF-u daje izričita ovlast za provođenje takvih revizija, provjera na licu mjesta i istraga u skladu s njihovim nadležnostima te osigurati da sve treće strane koje su uključene u izvršavanje sredstava Unije dodijele jednakovrijedna prava.
- (41) Treće zemlje koje su članice Europskog gospodarskog prostora (EGP) mogu sudjelovati u programima Unije u okviru suradnje uspostavljene Sporazumom o Europskom gospodarskom prostoru ⁽²²⁾, kojim se predviđa provedba programâ na temelju odluke donesene na temelju tog Sporazuma. Treće zemlje također mogu sudjelovati na temelju drugih pravnih instrumenata. U Odluku br. 1313/2013/EU trebalo bi unijeti posebnu odredbu kojom se od trećih zemalja zahtjeva da dodijele odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu nužna prava i pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti.
- (42) Kako bi rescEU kapaciteti bili funkcionalni i kako bi se Mehanizmom Unije učinkovito odgovorilo na potrebe građana Unije, tijekom pandemije bolesti COVID-19 dodatna odobrena sredstva stavljena su na raspolaganje za financiranje djelovanja u okviru Mehanizma Unije. Važno je Uniji omogućiti potrebnu fleksibilnost kako bi mogla učinkovito reagirati na nepredvidljivost katastrofa, a istodobno zadržati određenu predvidljivost u ostvarivanju ciljeva utvrđenih u Odluci br. 1313/2013/EU. U ostvarivanju tih ciljeva važno je postići potrebnu ravnotežu. Kako bi se ažurirali postoci utvrđeni u Prilogu I. u skladu s prioritetima Mehanizma Unije, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. UFEU-a. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016. ⁽²³⁾. Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (43) Odluku br. 1313/2013/EU trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

⁽¹⁸⁾ Uredba Vijeća (EZ, Euratom) br. 2988/95 od 18. prosinca 1995. o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL L 312, 23.12.1995., str. 1.).

⁽¹⁹⁾ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti (SL L 292, 15.11.1996., str. 2.).

⁽²⁰⁾ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO“) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁽²¹⁾ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁽²²⁾ SL L 1, 3.1.1994., str. 3.

⁽²³⁾ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

- (44) Kako bi se osigurao kontinuitet pružanja potpore u relevantnom području politike i omogućila provedba od početka višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027., ova bi Uredba trebala hitno stupiti na snagu te bi se trebala primjenjivati s retroaktivnim učinkom od 1. siječnja 2021.,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Odluka br. 1313/2013/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 1. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Zaštita koja se osigurava Mehanizmom Unije ponajprije obuhvaća zaštitu stanovništva, ali također i okoliša i imovine, uključujući kulturnu baštinu, od svih vrsta prirodnih katastrofa i katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, uključujući posljedice terorističkog djelovanja, tehnoloških, radioloških ili ekoloških katastrofa, onečišćenja mora, hidrogeološke nestabilnosti i hitnih zdravstvenih situacija, do kojih dolazi unutar ili izvan Unije. U slučaju posljedica terorističkog djelovanja ili radioloških katastrofa, Mehanizam Unije može obuhvaćati samo djelovanja u području pripravnosti i odgovora.

3. Mehanizmom Unije promiče se solidarnost između država članica putem praktične suradnje i koordinacije, ne dovodeći u pitanje primarnu odgovornost država članica da na svojem državnom području od katastrofa zaštite stanovništvo, okoliš i imovinu, uključujući kulturnu baštinu, te da svojim sustavima upravljanja katastrofama osiguraju dostatne kapacitete kako bi im se omogućilo da na primjeren i dosljedan način spriječe i prevladaju katastrofe vrste i razmjera koje se razumno mogu očekivati i za koje se moguće pripremiti.”;

2. članak 3. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) olakšavanje brzog i učinkovitog odgovora u slučaju katastrofa ili neposredne opasnosti od katastrofa, među ostalim poduzimanjem mjera za ublažavanje neposrednih posljedica katastrofa te poticanjem država članica da rade na uklanjanju birokratskih prepreka;”;

(b) u stavku 2. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) napredak u podizanju razine spremnosti za katastrofe: koji se mjeri količinom kapaciteta za odgovor uključenih u Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu u odnosu na ciljeve kapaciteta iz članka 11., broj modula registriranih u zajedničkom komunikacijskom i informacijskom sustavu za hitne situacije (CECIS) i broj rescEU kapaciteta uspostavljenih kako bi se pružila pomoć u situacijama s teško savladivim posljedicama;”;

3. u članak 4. umeće se sljedeća točka:

„4a. „Ciljevi Unije u pogledu otpornosti na katastrofe” znači ciljevi utvrđeni radi potpore djelovanjima u području prevencije i pripravnosti u svrhu poboljšanja sposobnosti Unije i njezinih država članica da se nose s posljedicama katastrofe koja uzrokuje ili može uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja;”;

4. članak 5. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) uspostaviti i redovno ažurirati međusektorski pregled i prikaz rizika od prirodnih katastrofa i rizika od katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, uključujući rizike od katastrofa koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja, s kojima se Unija može suočiti, uz dosljedni pristup kroz različita područja politika koja se mogu odnositi ili utjecati na prevenciju katastrofa i uz dužno uzimanje u obzir mogućih utjecaja klimatskih promjena;”;

(b) točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) u skladu s rokovima iz članka 6. stavka 1. točke (d), periodično izvješćivati Europski parlament i Vijeće o napretku postignutom u provedbi članka 6.;”;

5. članak 6. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 1. mijenja se kako slijedi:

i. točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) dodatno razvijati i usavršavati planiranje upravljanja rizicima od katastrofa na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini, uključujući u pogledu prekogranične suradnje, uzimajući u obzir, po njihovu donošenju, ciljeve Unije u pogledu otpornosti na katastrofe iz stavka 5. i rizike povezane s katastrofama koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja;”;

ii. točke (d) i (e) zamjenjuju se sljedećim:

„(d) Komisiji podnositi sažetak relevantnih elemenata procjena iz točaka (a) i (b), s naglaskom na ključnim rizicima. Za ključne rizike s prekograničnim učincima i rizike povezane s katastrofama koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja, kao i, prema potrebi, rizike male vjerojatnosti i velikog učinka, države članice opisuju prioritetne mjere prevencije i pripravnosti. Sažetak se dostavlja Komisiji do 31. prosinca 2020. i svake tri godine nakon toga, kao i kad god dođe do važnih promjena;

(e) sudjelovati, na dobrovoljnoj osnovi, u stručnim provjerama procjene sposobnosti upravljanja rizicima;

(f) u skladu s međunarodnim obvezama, poboljšati prikupljanje podataka o gubicima nastalima u katastrofama na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini kako bi se osigurala izrada scenarija na temelju dokaza, kako je navedeno u članku 10. stavku 1. i utvrdili nedostaci u kapacitetima za odgovor na katastrofe.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„5. Komisija u suradnji s državama članicama uspostavlja i razrađuje ciljeve Unije u pogledu otpornosti na katastrofe u području civilne zaštite i donosi preporuke za njihovo definiranje kao neobvezujućeg zajedničkog polazišta kako bi se poduprle mjere za prevenciju i pripravnost u slučaju katastrofa koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja. Ti se ciljevi temelje na scenarijima usmjerenima na sadašnjost i na budućnost, uključujući utjecaje klimatskih promjena na rizik od katastrofa, podatke o prošlim događajima i međusektorsku analizu učinka, s posebnim naglaskom na ranjive skupine. Pri razradi ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe Komisija uzima u obzir katastrofe koje opetovano pogađaju države članice te predlaže da nacionalna tijela poduzmu posebne mjere, uključujući sve mjere koje će se provesti sredstvima Unije, kako bi se ojačala otpornost na takve katastrofe.”;

6. članci 7. i 8. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 7.

Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije

1. Uspostavlja se Koordinacijski centar za odgovor na hitne situacije (ERCC). ERCC osigurava operativni kapacitet 24 sata dnevno 7 dana u tjednu te je na raspolaganju državama članicama i Komisiji za ostvarivanje ciljeva Mehanizma Unije.

Zadaća ERCC-a je ponajprije da u stvarnom vremenu koordinira, nadzire i podupire odgovor na hitne situacije na razini Unije. ERCC djeluje u bliskoj suradnji s nacionalnim tijelima civilne zaštite i nadležnim tijelima Unije radi promicanja međusektorskog pristupa upravljanju katastrofama.

2. ERCC ima pristup operativnim, analitičkim, nadzornim, upravljačkim informacijama i komunikacijskim sposobnostima u svrhu rješavanja širokog spektra hitnih situacija u Uniji i izvan nje.

Članak 8.

Opća djelovanja Komisije u području pripravnosti

1. Komisija provodi sljedeća djelovanja u području pripravnosti:

(a) upravlja ERCC-om;

- (b) upravlja CECIS-om kako bi se omogućila komunikacija i razmjena informacija između ERCC-a i kontaktnih točaka država članica;
- (c) surađuje s državama članicama u cilju
 - i. razvoja transnacionalnih sustava za otkrivanje i rano upozoravanje koji su od interesa Unije kako bi se ublažili neposredni učinci katastrofa;
 - ii. bolje integracije postojećih transnacionalnih sustava za otkrivanje i rano upozoravanje na temelju pristupa koji uključuje više opasnosti i radi što većeg skraćivanja vremena potrebnog za odgovor na katastrofe;
 - iii. održavanja i daljnjeg razvoja svijesti o situaciji i sposobnosti analize;
 - iv. praćenja katastrofa i, prema potrebi, utjecaja klimatskih promjena, te pružanja savjeta na temelju znanstvenog znanja o njima;
 - v. pretvorbe znanstvenih podataka u operativne informacije;
 - vi. stvaranja, održavanja i razvijanja europskih znanstvenih partnerstava radi obuhvaćanja prirodnih opasnosti i opasnosti uzrokovanih ljudskim djelovanjem, što bi zauzvrat trebalo promicati povezanost nacionalnih sustava za rano upozoravanje i uzbunjivanje te povezanost takvih sustava s ERCC-om i CECIS-om;
 - vii. podupiranja nastojanja država članica i međunarodnih organizacija kojima su dodijeljene ovlasti znanstvenim spoznajama, inovativnim tehnologijama i stručnim znanjem kad države članice i takve organizacije budu dalje razvijale svoje sustave za rano upozoravanje, među ostalim i preko Mreže znanja Unije u području civilne zaštite iz članka 13.;
- (d) uspostavlja i upravlja mogućnošću mobilizacije i razmještaja timova stručnjaka odgovornih za:
 - i. procjenu potreba koje bi se mogle rješavati u okviru Mehanizma Unije u državi članici ili trećoj zemlji koja zahtijeva pomoć;
 - ii. olakšavanje, ako je to potrebno, koordinacije pomoći pri odgovoru na katastrofu na terenu i komunikacije s nadležnim tijelima države članice ili treće zemlje koja zahtijeva pomoć; i
 - iii. pružanje potpore u obliku stručnog znanja o djelovanjima u području prevencije, pripravnosti ili odgovora državi članici ili trećoj zemlji koja traži pomoć;
- (e) uspostavlja i održava sposobnost pružanja logističke podrške za timove stručnjaka iz točke (d);
- (f) razvija i održava mrežu osposobljenih stručnjaka država članica, koji mogu biti na raspolaganju u kratkom roku za pomoć u zadaćama ERCC-a u vezi s praćenjem informacija i olakšavanjem koordinacije;
- (g) olakšava koordinaciju prethodnog razmještaja kapaciteta država članica za odgovor na katastrofe unutar Unije;
- (h) podupire napore za poboljšanje interoperabilnosti modula i ostalih kapaciteta za odgovor, uzimajući u obzir najbolju praksu na razini država članica i međunarodnoj razini;
- (i) u okviru svojih nadležnosti, poduzima potrebne mjere za olakšavanje potpore države domaćina, uključujući izradu i ažuriranje, zajedno s državama članicama, smjernica o potpori države domaćina, na temelju operativnog iskustva;
- (j) podupire stvaranje programa procjene dobrovoljnih stručnih provjera za strategije pripravnosti država članica, na temelju prethodno definiranih kriterija kojima će se omogućiti da preporuke budu osmišljene tako da se ojača razina pripravnosti Unije;
- (k) u bliskom savjetovanju s državama članicama, poduzima dodatno potporno i komplementarno djelovanje u području pripravnosti, potrebno za postizanje cilja navedenog u članku 3. stavku 1. točki (b); i
- (l) podupire države članice na njihov zahtjev u slučaju katastrofa koje se događaju na njihovom državnom području omogućavanjem uporabe europskih znanstvenih partnerstava za ciljane znanstvene analize. Rezultati tih analiza mogu se razmjenjivati putem CECIS-a, uz suglasnost pogođenih država članica.

2. Na zahtjev države članice, treće zemlje ili Ujedinjenih naroda ili njihovih agencija, Komisija može uputiti tim stručnjaka na teren u svrhu pružanja savjeta o mjerama pripravnosti.”;

7. u članku 9. dodaje se sljedeći stavak:

„10. Kad usluge u hitnim situacijama pružaju Galileo, Copernicus, GOVSATCOM ili druge komponente svemirskog programa uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća (*), svaka država članica može odlučiti koristiti se njima.

Država članica koja odluči da će se koristiti uslugama u hitnim situacijama iz prvog podstavka koje pruža sustav Galileo utvrđuje nacionalna tijela nadležna za uporabu tih hitnih službi i priopćuje ih Komisiji.

(*) Uredba (EU) 2021/696 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program te o stavljanju izvan snage uredbama (EU) br. 912/2010, (EU) br. 1285/2013 i (EU) br. 377/2014 i Odluke br. 541/2014/EU (SL L 170, 12.5.2021., str. 69.).”;

8. članak 10. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 10.

Izrada scenarija i planiranje upravljanja katastrofama

1. Komisija i države članice zajedno rade na poboljšanju planiranja međusektorskog upravljanja rizikom od katastrofa na razini Unije, i za prirodne katastrofe i za katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem koje uzrokuju ili mogu uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja, uključujući štetne učinke klimatskih promjena. Planiranje uključuje izradu scenarija na razini Unije za prevenciju katastrofa, pripravnost i odgovor na njih, uzimajući u obzir rad na ciljevima Unije u pogledu otpornosti na katastrofe iz članka 6. stavka 5. i rad Mreže znanja Unije u području civilne zaštite iz članka 13., i to na temelju:

- i. procjena rizika iz članka 6. stavka 1. točke (a);
- ii. pregleda rizika iz članka 5. stavka 1. točke (c);
- iii. procjene sposobnosti upravljanja rizicima koju provode države članice iz članka 6. stavka 1. točke (b);
- iv. dostupnih podataka o gubicima nastalima u katastrofama iz članka 6. stavka 1. točke (f);
- v. dobrovoljnih razmjena postojećih informacija o planiranju upravljanja rizicima od katastrofa na nacionalnoj ili odgovarajućoj podnacionalnoj razini;
- vi. mapiranja sredstava; i
- vii. izrade planova za uporabu kapaciteta za odgovor.

2. Komisija i države članice utvrđuju i promiču sinergije između pomoći civilne zaštite i humanitarne pomoći koju pružaju Unija i države članice tijekom planiranja operacija odgovora na humanitarne krize izvan Unije.”;

9. u članku 11. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Na temelju utvrđenih rizika, sveukupnih kapaciteta i nedostataka te svake postojeće izrade scenarija iz članka 10. stavka 1., Komisija provedbenim aktima definira vrste i utvrđuje broj ključnih kapaciteta za odgovor koji su potrebni za Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu („ciljevi kapaciteta”). Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.

Komisija u suradnji s državama članicama prati napredak u ostvarivanju ciljeva kapaciteta navedenih u provedbenim aktima iz prvog podstavka ovog stavka, te utvrđuje potencijalno znatne nedostatke kapaciteta za odgovor u Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu. Ako se utvrde takvi nedostaci, Komisija ispituje jesu li potrebni kapaciteti dostupni državama članicama izvan Europskih udruženih sredstava za civilnu zaštitu. Komisija potiče države članice da riješe znatne nedostatke kapaciteta za odgovor u Europskim udruženim sredstvima za civilnu zaštitu. U vezi s tim može pružiti potporu državama članicama u skladu s člankom 20. i člankom 21. stavkom 1. točkom (i) i člankom 21. stavkom 2.”;

10. u članku 12. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Komisija provedbenim aktima utvrđuje kapacitete od kojih se sastoje rescEU kapaciteti, među ostalim na temelju svake postojeće izrade scenarija iz članka 10. stavka 1., uzimajući u obzir utvrđene i nove rizike te sveukupne kapacitete i nedostatke na razini Unije, posebno u područjima gašenja šumskih požara iz zraka, kemijskih, bioloških, radioloških i nuklearnih nesreća, hitne medicinske pomoći, kao i prijevoza i logistike. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2. Komisija redovito ažurira informacije o vrsti i broju rescEU kapaciteta i te informacije izravno stavlja na raspolaganje Europskom parlamentu i Vijeću.

3. Države članice kupuju, unajmljuju, zakupljuju rescEU kapacitete ili ih na drugi način ugovaraju.

3.a RescEU kapacitete, kako su definirani provedbenim aktima donesenima u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2., može unajmljivati, zakupljivati ili na drugi način ugovarati Komisija u mjeri u kojoj je to potrebno za uklanjanje nedostataka u području prijevoza i logistike.

3.b U propisno opravdanim hitnim slučajevima Komisija može kupiti, unajmiti, zakupiti ili na drugi način ugovoriti kapacitete utvrđene provedbenim aktima donesenima u skladu s hitnim postupkom iz članka 33. stavka 3. Tim se provedbenim aktima:

- i. utvrđuju potrebna vrsta i količina materijalnih sredstava i sve potrebne usluge podrške koje su već definirane kao rescEU kapaciteti; i/ili
- ii. definiraju dodatna materijalna sredstva i sve potrebne usluge podrške kao rescEU kapaciteti te se utvrđuju potrebna vrsta i količina tih kapaciteta.

3.c Financijska pravila Unije primjenjuju se kada Komisija kupuje, unajmljuje, zakupljuje ili na drugi način ugovora rescEU kapacitete. Kada države članice kupe, unajme, zakupe ili na drugi način ugovore rescEU kapacitete, Komisija može dodijeliti izravne potpore državama članicama bez poziva na podnošenje prijedloga. Komisija i države članice koje to žele mogu sudjelovati u zajedničkom postupku nabave koji se provodi u skladu s člankom 165. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (*) („Financijska uredba“) s ciljem kupnje rescEU kapaciteta.

Domaćini rescEU kapaciteta su države članice koje kupe, unajme, zakupe ili na drugi način ugovore te kapacitete.

(*) Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.);

11. članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Mreža znanja Unije u području civilne zaštite

1. Komisija uspostavlja Mrežu znanja Unije u području civilne zaštite („Mreža“) radi objedinjavanja, obrade i širenja znanja i informacija relevantnih za Mehanizam Unije, utemeljenu na pristupu koji uključuje više opasnosti, a sudjeluju relevantni dionici u području civilne zaštite i upravljanja katastrofama, uključujući centre izvrsnosti, sveučilišta i istraživače.

Komisija putem Mreže vodi računa o stručnom znanju dostupnom u državama članicama, na razini Unije, na razini drugih međunarodnih organizacija i subjekata, na razini trećih zemalja i na razini organizacija aktivnih na terenu.

Komisija i države članice promiču rodno uravnoteženo sudjelovanje u uspostavi i radu Mreže.

Komisija putem Mreže podupire usklađenost postupaka planiranja i donošenja odluka olakšavajući kontinuiranu razmjenu znanja i informacija što uključuje sva područja djelovanja u okviru Mehanizma Unije.

U tu svrhu Komisija putem Mreže među ostalim:

- (a) uspostavlja program osposobljavanja o prevenciji katastrofa, pripravnosti na katastrofe i odgovoru na njih za osoblje civilne zaštite i osoblje uključeno u upravljanje katastrofama te upravlja tim programom. Programom se u prvi plan stavlja i potiče razmjena najboljih praksi u području civilne zaštite i upravljanja katastrofama, među ostalim u pogledu katastrofa izazvanih klimatskim promjenama, te se on sastoji od zajedničkih tečajeva i sustava za razmjenu stručnih znanja u području upravljanja katastrofama, što obuhvaća i razmjene djelatnika i iskusnih volontera te upućivanje stručnjaka iz država članica.

Cilj je programa osposobljavanja i vježbi poboljšati koordinaciju, kompatibilnost i komplementarnost kapaciteta iz članka 9., 11. i 12. te povećati osposobljenost stručnjaka iz članka 8. stavka 1. točaka (d) i (f);

- (b) uspostavlja program lekcija naučenih iz djelovanja u području civilne zaštite koja su se provodila u okviru Mehanizma Unije, uključujući aspekte iz cjelokupnog ciklusa upravljanja katastrofama, kako bi se osigurala široka osnova za procese učenja i stjecanje znanja, te upravlja tim programom. Program obuhvaća:
 - i. praćenje, analizu i evaluaciju svih relevantnih djelovanja u području civilne zaštite u okviru Mehanizma Unije;
 - ii. promicanje provedbe naučenih lekcija kako bi se na osnovi iskustva stvorio temelj za razvoj djelovanja unutar ciklusa upravljanja katastrofama; i
 - iii. izradu metoda i alata za prikupljanje, analizu, promicanje i provedbu naučenih lekcija.

Taj program također uključuje, prema potrebi, lekcije naučene iz intervencija izvan Unije u odnosu na iskorištavanje poveznica i sinergija između pomoći pružene u okviru Mehanizma Unije i humanitarnog odgovora;

- (c) potiče istraživanje i inovacije te promiče uvođenje i primjenu relevantnih novih pristupa ili tehnologija ili obojega za potrebe Mehanizma Unije;
- (d) uspostavlja i održava internetsku platformu koja Mreži služi za podržavanje i olakšavanje provedbe različitih zadaća iz točaka (a), (b) i (c).

2. Prilikom izvršavanja zadaća iz stavka 1., Komisija posebno uzima u obzir potrebe i interese država članica koje su suočene s rizikom od katastrofe slične prirode, kao i potrebu za jačanjem zaštite bioraznolikosti i kulturne baštine.

3. Komisija jača suradnju u pogledu osposobljavanja te promiče razmjenu znanja i iskustava između Mreže te međunarodnih organizacija i trećih zemalja, posebno kako bi se doprinijelo ispunjenju međunarodnih obveza, poglavito onih iz Okvira iz Sendajja za smanjenje rizika od katastrofa za razdoblje 2015. – 2030.”;

12. u članku 14. stavku 1. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„1. U slučaju katastrofe ili neposredne opasnosti od katastrofe unutar Unije, koja uzrokuje ili može uzrokovati prekogranične učinke u više zemalja, ili pogađa ili može pogoditi druge države članice, država članica u kojoj se katastrofa događa ili je vjerojatno da će se dogoditi, bez odgode, obavješćuje potencijalno ugrožene države članice i, kada su učinci potencijalno znatni, Komisiju.”;

13. u članku 15. stavku 3. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) prikuplja i analizira potvrđene informacije o situaciji, u vezi s pogođenom državom članicom u cilju stvaranja zajedničke svijesti o situaciji i odgovoru na situaciju i prosljeđuje ih izravno državama članicama.”;

14. u članku 17. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Komisija može odabrati, imenovati i uputiti tim stručnjaka koji se sastoji od stručnjaka iz država članica:

- (a) na zahtjev za stručnost u području prevencije, u skladu s člankom 5. stavkom 2.;
- (b) na zahtjev za stručnost u području pripravnosti, u skladu s člankom 8. stavkom 2.;

- (c) u slučaju katastrofe unutar Unije, kako je navedeno u članku 15. stavku 5.;
- (d) u slučaju katastrofe izvan Unije, kako je navedeno u članku 16. stavku 3.

Stručnjaci iz Komisije i drugih službi Unije mogu se pridružiti timu s ciljem pružanja podrške timu i olakšavanja uspostave veze s ERCC-om. Stručnjaci koje su uputile agencije UN-a ili druge međunarodne organizacije mogu se integrirati u tim s ciljem jačanja suradnje i olakšavanja zajedničkih ocjena.

Ako je potrebno radi operativne učinkovitosti, Komisija u bliskoj suradnji s državama članicama može omogućiti uključivanje dodatnih stručnjaka njihovim raspoređivanjem i tehničku i znanstvenu potporu te posegnuti za specijaliziranim znanstvenim stručnim znanjem, stručnim medicinskim znanjem u hitnim situacijama te stručnim sektorskim znanjem.

2. Postupak za odabir i imenovanje stručnjaka je sljedeći:

- (a) države članice imenuju stručnjake za koje su nadležne, a koje je moguće rasporediti kao članove timova stručnjaka;
- (b) Komisija odabire stručnjake i voditelja tih timova na temelju njihove stručnosti i iskustva, uključujući razinu završenog osposobljavanja u okviru Mehanizma Unije, prethodno iskustvo sudjelovanja u misijama u okviru Mehanizma Unije te u drugim vrstama međunarodnog humanitarnog rada; odabir se također mora temeljiti na drugim kriterijima, uključujući jezične vještine, kako bi se osiguralo da tim kao cjelina posjeduje vještine potrebne u određenoj situaciji;
- (c) Komisija imenuje stručnjake i voditelje tima za misiju u dogovoru s državom članicom koja ih imenuje.

Komisija obavješćuje države članice o dodatnoj stručnoj potpori pruženoj u skladu sa stavkom 1.;

15. članak 18. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 18.

Prijevoz i oprema

1. U slučaju katastrofe unutar ili izvan Unije, Komisija može podržati države članice u dobivanju pristupa opremi ili prijevoznim i logističkim resursima:

- (a) pružanjem i razmjenom informacija o opremi i o prijevoznim i logističkim resursima koje države članice mogu dati na raspolaganje radi olakšavanja udruživanja takve opreme ili prijevoznih i logističkih resursa;
- (b) izradom kartografskih materijala za brzo raspoređivanje i mobilizaciju resursa, imajući na umu osobito posebnosti prekograničnih regija u pogledu prekograničnih rizika u više zemalja;
- (c) pružanjem pomoći državama članicama u utvrđivanju prijevoznih i logističkih resursa koji mogu biti raspoloživi iz drugih izvora, uključujući komercijalno tržište, te u omogućavanju njihova pristupa tim resursima; ili
- (d) pružanjem pomoći državama članicama u utvrđivanju opreme koja može biti raspoloživa iz drugih izvora, uključujući komercijalno tržište.

2. Komisija može dopuniti prijevozne i logističke resurse koje osiguravaju države članice pružanjem dodatnih resursa potrebnih za brz odgovor na katastrofe.

3. Pomoć koju zatraži država članica ili treća zemlja može se sastojati samo od prijevoznih i logističkih resursa za odgovor na katastrofe s opremom za hitnu pomoć ili opremom koju je država članica ili zemlja koja upućuje zahtjev nabavila u trećoj zemlji.”;

16. članak 19. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak:

„1a. Financijska omotnica za provedbu Mehanizma Unije za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 1 263 000 000 EUR u tekućim cijenama.”;

(b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Odobrena sredstva koja proizlaze iz nadoknade sredstava koju su korisnici izvršili za djelovanja u području odgovora na katastrofe predstavljaju namjenske prihode u smislu članka 21. stavka 5. Financijske uredbe.”;

(c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Dodjela financijskih sredstava iz stavaka 1. i 1.a ovog članka te članka 19.a također može obuhvaćati troškove koji se odnose na aktivnosti pripreme, praćenja, nadzora, revizije i evaluacije, potrebne za upravljanje Mehanizmom Unije i ostvarivanje njegovih ciljeva.

Takvi troškovi mogu osobito obuhvaćati studije, sastanke stručnjaka, informacijsko-komunikacijska djelovanja, uključujući institucijsko priopćivanje političkih prioriteta Unije, u mjeri u kojoj su povezani s općim ciljevima Mehanizma Unije, troškove povezane s mrežama informacijske tehnologije usmjerenima na obradu i razmjenu informacija, uključujući njihovo međusobno povezivanje s postojećim ili budućim sustavima izrađenima za promicanje međusektorske razmjene podataka i povezanu opremu, zajedno sa svim drugim troškovima tehničke i administrativne pomoći koje Komisija ima za upravljanje programom.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Financijska omotnica iz stavka 1.a ovog članka i iznos iz članka 19.a stavka 1. dodjeljuju se, tijekom razdoblja od 2021. do 2027., u skladu s postocima i načelima utvrđenima u Prilogu I.”;

(e) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Komisija ocjenjuje raspodjelu navedenu u Prilogu I. s obzirom na ishod evaluacije iz članka 34. stavka 3.”;

(f) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Kada je to potrebno za krajnje hitan odgovor na katastrofe ili u svjetlu neočekivanih događaja koji utječu na izvršenje proračuna ili uspostavu rescEU kapaciteta, Komisija je ovlaštena donijeti delegirane akte u skladu s člankom 30. radi izmjene Priloga I. unutar raspoloživih proračunskih sredstava i u skladu s postupkom predviđenim u članku 31.”;

17. umeće se sljedeći članak:

„Članak 19.a

Sredstva iz Instrumenta Europske unije za oporavak

1. Mjere iz članka 1. stavka 2. točaka (d) i (e) Uredbe Vijeća (EU) 2020/2094 (*) provode se u skladu s ovom Odlukom rashodima do 2 056 480 000 EUR u tekućim cijenama iz 2018., kao što je navedeno u članku 2. stavku 2. točki (a) podtočki iii. te uredbe, podložno odredbama članka 3. stavaka 3., 4., 7. i 9. te Uredbe.

2. Iznos iz stavka 1. ovog članka čini vanjski namjenski prihod kako je utvrđeno u članku 3. stavku 1. Uredbe (EU) 2020/2094.

3. Mjere iz stavka 1. ovog članka prihvatljive su za financijsku pomoć u skladu s uvjetima utvrđenima u ovoj Odluci i provode se uz potpuno poštovanje ciljeva Uredbe (EU) 2020/2094.

4. Ne dovodeći u pitanje uvjete prihvatljivosti djelovanja u korist trećih zemalja utvrđene u ovoj Odluci, financijska pomoć iz ovog članka može se odobriti trećoj zemlji samo ako se ta pomoć provodi uz potpuno poštovanje ciljeva Uredbe (EU) 2020/2094, neovisno o tome sudjeluje li ta treća zemlja u Mehanizmu Unije ili ne.

(*) Uredba Vijeća (EU) 2020/2094 od 14. prosinca 2020. o uspostavi Instrumenta Europske unije za oporavak radi potpore oporavku nakon krize uzrokovane bolešću COVID-19 (SL L 433I, 22.12.2020., str. 23.).”;

18. članak 20.a zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 20.a

Vidljivost i nagrade

1. Primatelji sredstava Unije i korisnici isporučene pomoći priznaju podrijetlo i osiguravaju vidljivost tih sredstava, posebice pri promicanju djelovanja i njihovih rezultata, pružanjem koherentnih, djelotvornih i razmjernih ciljanih informacija različitoj publici, među ostalim medijima i javnosti.

Za svako financiranje ili pomoć koji su predviđeni ovom Odlukom osigurava se odgovarajuća vidljivost u skladu s posebnim smjernicama koje je Komisija izdala za konkretne intervencije. Države članice posebno osiguravaju da priopćenja za javnost o aktivnostima koje se financiraju u okviru Mehanizma Unije:

- (a) sadržavaju odgovarajuća upućivanja na Mehanizam Unije;
- (b) koriste vizualno brendiranje za kapacitete koji se financiraju ili sufinanciraju u okviru Mehanizma Unije;
- (c) predstavljaju mjere uz prikaz amblema Unije;
- (d) o potpori Unije proaktivno izvještavaju nacionalne medije i dionike, kao i putem svojih komunikacijskih kanala; i
- (e) podupiru aktivnosti komunikacije Komisije o operacijama.

Kada se rescEU kapaciteti upotrebljavaju u nacionalne svrhe, kako je navedeno u članku 12. stavku 5., države članice, na isti način kako je navedeno u prvom podstavku ovog stavka, priznaju porijeklo tih kapaciteta i jamče vidljivost financijskih sredstava Unije upotrijebljenih za kupnju tih kapaciteta.

2. Komisija provodi informacijska i komunikacijska djelovanja koja se odnose na ovu Odluku na djelovanja poduzeta na temelju ove Odluke i na postignute rezultate te podupire države članice u njihovim komunikacijskim aktivnostima. Financijska sredstva dodijeljena ovoj Odluci također doprinose institucijskom priopćivanju političkih prioriteta Unije ako se ti prioriteti odnose na ciljeve iz članka 3. stavka 1.

3. Komisija dodjeljuje medalje kako bi odala priznanje za dugotrajnu predanost i izvanredne doprinose Mehanizmu Unije.”;

19. članak 21. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. točka (g) zamjenjuje se sljedećim:

„(g) razvoj planiranja upravljanja rizicima od katastrofa kako je navedeno u članku 10.”;

- (b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Financijska pomoć za djelovanje iz stavka 1. točke (j) obuhvaća sve troškove koji su potrebni kako bi se osigurala raspoloživost i mogućnost raspoređivanja rescEU kapaciteta u okviru Mehanizma Unije u skladu s drugim podstavkom ovog stavka. Kategorije prihvatljivih troškova koji su potrebni kako bi se osigurala raspoloživost i mogućnost raspoređivanja rescEU kapaciteta utvrđene su u Prilogu I.a.

Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 30. radi izmjene Priloga I.a u pogledu kategorija prihvatljivih troškova.

3.a Financijska pomoć iz ovog članka može se provesti u okviru višegodišnjih programa rada. Proračunske obveze u pogledu djelovanja koja se provode dulje od godine dana mogu se raščlaniti na godišnje obroke.”;

- (c) stavak 4. briše se;

20. u članku 22., točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) u slučaju katastrofe, pružanje podrške državama članicama u dobivanju pristupa opremi i prijevoznim i logističkim resursima, kako je utvrđeno u članku 23.; i”;

21. članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Prihvatljiva djelovanja povezana s opremom i operacijama

1. Sljedeća djelovanja prihvatljiva su za financijsku pomoć s ciljem omogućavanja pristupa opremi i prijevoznim i logističkim resursima u okviru Mehanizma Unije:

- (a) pružanje i razmjena informacija o opremi i o prijevoznim i logističkim resursima koje države članice odluče staviti na raspolaganje radi olakšavanja udruživanja takve opreme ili prijevoznih i logističkih resursa;
- (b) pružanje pomoći državama članicama u utvrđivanju prijevoznih i logističkih resursa koji mogu biti raspoloživi iz drugih izvora, uključujući komercijalno tržište, te u omogućavanju njihova pristupa tim resursima;
- (c) pružanje pomoći državama članicama u utvrđivanju opreme koja može biti raspoloživa iz drugih izvora, uključujući komercijalno tržište;
- (d) financiranje prijevoznih i logističkih resursa potrebnih za osiguravanje brzog odgovora na katastrofe. Takva djelovanja prihvatljiva su za financijsku potporu samo ako su ispunjeni sljedeći kriteriji:
 - i. zahtjev za pomoć upućen je u okviru Mehanizma Unije, u skladu s člancima 15. i 16.;
 - ii. dodatni prijevozni i logistički resursi potrebni su za osiguravanje učinkovitosti odgovora na katastrofe u okviru Mehanizma Unije;
 - iii. pomoć odgovara potrebama koje je utvrdio ERCC te se dostavlja u skladu s preporukama o tehničkim specifikacijama, kvaliteti, rokovima i modalitetima dostave koje izdaje ERCC;
 - iv. pomoć je prihvatila zemlja koja je uputila zahtjev, neposredno ili preko Ujedinjenih naroda ili njihovih agencija, ili relevantnih međunarodnih organizacija, u okviru Mehanizma Unije; i
 - v. u slučaju katastrofa u trećim zemljama, pomoć nadopunjuje bilo koji cjelokupni humanitarni odgovor Unije.

1.a Iznos financijske pomoći Unije za prijevoz kapaciteta koji nisu prethodno namijenjeni za Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu i raspoređeni su u slučaju katastrofe ili neposredne opasnosti od katastrofe u Uniji ili izvan nje i za sve druge potpore u obliku prijevoza koje su potrebne kako bi se odgovorilo na katastrofe ne premašuje 75 % ukupnog prihvatljivog troška.

2. Iznos financijske pomoći Unije za kapacitete koji su prethodno namijenjeni za Europska udružena sredstva za civilnu zaštitu ne premašuje 75 % operativnih troškova kapaciteta, uključujući troškove prijevoza, u slučaju katastrofe ili neposredne opasnosti od katastrofe u Uniji ili izvan nje.

4. Financijskom pomoći Unije za prijevozne i logističke resurse može biti pokriveno najviše 100 % ukupnih prihvatljivih troškova utvrđenih u točkama od (a) do (d) gdje je to potrebno radi operativne učinkovitosti udruživanja pomoći država članica te ako se troškovi odnose na jedno od sljedećeg:

- (a) kratkoročni najam skladišnih kapaciteta radi privremene pohrane pomoći država članica s ciljem olakšavanja njihova koordiniranog prijevoza;
- (b) prijevoz iz države članice koja nudi pomoć u državu članicu koja olakšava koordinirani prijevoz te pomoći;
- (c) prepakiranje pomoći država članica kako bi se u najvećoj mjeri iskoristili raspoloživi prijevozni kapaciteti ili ispunili određeni operativni zahtjevi; ili
- (d) lokalni prijevoz, provoz i skladištenje udružene pomoći s ciljem osiguravanja koordinirane isporuke na konačno odredište u zemlji koja upućuje zahtjev.

4.a Ako se rescEU kapaciteti upotrebljavaju za nacionalne potrebe u skladu s člankom 12. stavkom 5., država članica koja upotrebljava kapacitete pokriva sve troškove, uključujući troškove održavanja i popravka.

4.b U slučaju raspoređivanja rescEU kapaciteta u okviru Mehanizma Unije, financijskom pomoći Unije pokriva se 75 % operativnih troškova.

Odstupajući od prvog podstavka, financijskom pomoći Unije pokriva se 100 % operativnih troškova rescEU kapaciteta potrebnih za katastrofe male vjerojatnosti i velikog učinka, kada se ti kapaciteti raspoređuju u okviru Mehanizma Unije.

4.c Za raspoređivanja izvan Unije, kako je navedeno u članku 12. stavku 10., financijskom pomoći Unije pokriva se 100 % operativnih troškova.

4.d Ako se financijskom pomoći Unije iz ovog članka ne pokriva 100 % troškova, podnositelj zahtjeva za pomoć snosi preostali iznos troškova, osim ako je drukčije dogovoreno s državom članicom koja nudi pomoć ili s državom članicom koja je domaćin rescEU kapaciteta.

4.e Za raspodjelu rescEU kapaciteta financijskom pomoći Unije može se pokriti 100 % svih izravnih troškova potrebnih za prijevoz tereta, logističkih sredstava i usluga unutar Unije i u Uniju iz trećih zemalja.

5. U slučaju kada se nekoliko država članica udruži u provedbi prijevoznih operacija, jedna država članica može preuzeti inicijativu i uputiti zahtjev za financijsku potporu Unije za cijelu operaciju.

6. Kada država članica zatraži od Komisije ugovaranje prijevoznih usluga, Komisija traži djelomičnu nadoknadu troškova, u skladu sa stopama financiranja utvrđenima u stavcima 1.a, 2. i 4.

6.a Ne dovodeći u pitanje stavke 1.a i 2., financijska potpora Unije za prijevoz pomoći, koja je potrebna u ekološkim katastrofama u kojima se primjenjuje načelo „onečišćivač plaća”, može pokriti najviše 100 % ukupnih prihvatljivih troškova. Primjenjuju se sljedeći uvjeti:

- (a) pogođena država članica ili država članica koja pruža pomoć traži financijsku potporu Unije za prijevoz pomoći na temelju valjano obrazložene ocjene potreba;
- (b) pogođena država članica ili država članica koja pruža pomoć, ovisno o slučaju, poduzima sve potrebne korake da zatraži i dobije naknadu od onečišćivača, u skladu sa svim primjenjivim međunarodnim zakonskim odredbama, propisima Unije ili nacionalnim propisima;
- (c) nakon što primi naknadu od onečišćivača, pogođena država članica ili država članica koja pruža pomoć, ovisno o slučaju, odmah nadoknađuje iznos Uniji.

U slučaju ekološke katastrofe iz prvog podstavka koja ne pogađa neku od država članica aktivnosti iz točaka (a), (b) i (c) provodi država članica koja pruža pomoć.

7. Sljedeći troškovi prihvatljivi su za financijsku pomoć Unije za prijevozne i logističke resurse iz ovog članka: svi troškovi koji se odnose na kretanje prijevoznih i logističkih resursa, uključujući troškove svih usluga, naknade, logističke troškove i troškove rukovanja, troškove goriva i eventualne troškove smještaja, kao i druge neizravne troškove poput poreza i davanja općenito te troškova tranzita.

8. Troškovi prijevoza mogu se sastojati od jediničnih troškova, jednokratnih iznosa ili paušalnih stopa određenih prema kategoriji troška.”;

22. članak 25. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 25.

Vrste financijskih intervencija i provedbeni postupci

1. Komisija provodi financijsku pomoć Unije u skladu s Financijskom uredbom.

2. Komisija provodi financijsku potporu u okviru izravnog upravljanja u skladu s Financijskom uredbom ili, kada je to opravdano prirodom i sadržajem predmetnog djelovanja, u okviru neizravnog upravljanja s tijelima navedenima u članku 62. stavku 1. točki (c) podtočkama ii., iv., v. i vi. Financijske uredbe.

3. Financijska potpora na temelju ove Odluke može biti u svakom od oblika utvrđenih u Financijskoj uredbi, posebice u obliku bespovratnih sredstava, nabave ili doprinosa skrbničkim fondovima.

4. U skladu s člankom 193. stavkom 2. drugim podstavkom točkom (a) Financijske uredbe, uzimajući u obzir zakašnjelo stupanje na snagu Uredbe (EU) 2021/836 Europskog parlamenta i Vijeća (*) i kako bi se osigurao kontinuitet, u propisno opravdanim slučajevima navedenima u odluci o financiranju i tijekom ograničenog razdoblja, troškovi nastali u vezi s djelovanjima koja se podupiru na temelju ove Odluke mogu se smatrati prihvatljivima od 1. siječnja 2021. čak i ako su nastali prije podnošenja zahtjeva za dodjelu bespovratnih sredstava.

5. Radi provedbe ove Odluke, Komisija provedbenim aktima donosi godišnje ili višegodišnje programe rada. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2. Godišnjim ili višegodišnjim programima rada utvrđuju se postavljeni ciljevi, očekivani rezultati, metoda provedbe i njihov ukupan iznos. Oni također sadržavaju opis djelovanja koja treba financirati, naznaku iznosa raspoređenog za svako djelovanje i indikativne rokove provedbe. U vezi s financijskom pomoći iz članka 28. stavka 2., godišnji ili višegodišnji programi rada opisuju djelovanja predviđena za zemlje navedene u tim programima.

Godišnji ili višegodišnji program rada ne zahtijeva se za djelovanja obuhvaćena odgovorom na katastrofe utvrđenim u poglavlju IV., koja se ne mogu unaprijed predvidjeti.

6. Za potrebe transparentnosti i predvidivosti, izvršavanje proračuna i predviđene buduće dodjele predstavljaju se svake godine te se o njima raspravlja u odboru iz članka 33. O tome se izvješćuje Europski parlament.

7. Osim članka 12. stavka 4. Financijske uredbe, odobrena sredstva za preuzete obveze i odobrena sredstva za plaćanje koja nisu iskorištena do kraja financijske godine za koju su unesena u godišnji proračun automatski se prenose te se mogu preuzeti i isplatiti do 31. prosinca sljedeće godine. Prenesena odobrena sredstva koriste se isključivo za djelovanja u području odgovora. Prenesena odobrena sredstva su prva odobrena sredstva koja se troše u sljedećoj financijskoj godini.;

(*) Uredba (EU) 2021/836 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2021. o izmjeni Direktive br. 1313/2013/EU o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu (SL L 185, 26.5.2021., str. 1.).”;

23. članak 27. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 27.

Zaštita financijskih interesa Unije

Ako treća zemlja sudjeluje u Mehanizmu Unije prema odluci donesenoj na temelju međunarodnog sporazuma ili sudjeluje na temelju bilo kojeg drugog pravnog instrumenta, ta treća zemlja odgovornom dužnosniku za ovjeravanje, OLAF-u i Revizorskom sudu dodjeljuje potrebna prava i potreban pristup koji se zahtijevaju za sveobuhvatno izvršavanje njihovih ovlasti. Kada je riječ o OLAF-u, takva prava uključuju pravo provedbe istraga, među ostalim provjera i inspekcija na terenu, kako je predviđeno u Uredbi (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*).

(*) Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).”;

24. članak 30. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Ovlašt za donošenje delegiranih akata iz članka 19. stavka 6. i iz članka 21. stavka 3. drugog podstavka dodjeljuje se Komisiji do 31. prosinca 2027.”;

(b) stavak 3. briše se;

(c) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 19. stavka 6. i članka 21. stavka 3. drugog podstavka. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.”;

(d) stavak 7. zamjenjuje se sljedećim:

„7. Delegirani akt donesen na temelju članka 19. stavka 6. ili članka 21. stavka 3. drugog podstavka stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.”;

25. u članku 32. stavku 1., točka i. zamjenjuje se sljedećim:

„i. organizaciji potpore za prijevozne i logističke resurse, kako je predviđeno člancima 18. i 23.”;

26. u članku 33. dodaje se sljedeći stavak:

„3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.”;

27. u članku 34. stavci 2. i 3. zamjenjuju se sljedećim:

„2. Komisija svake dvije godine Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o operacijama i ostvarenom napretku na temelju članka 6. stavka 5., članka 11. i članka 12. U izvješću se navode informacije o napretku u ostvarivanju ciljeva Unije u pogledu otpornosti na katastrofe i ciljeva kapaciteta te u uklanjanju preostalih nedostataka, kako je navedeno u članku 11. stavku 2., pri čemu se uzima u obzir uspostava rescEU kapaciteta u skladu s člankom 12. U izvješću se ujedno pruža pregled proračunskih i troškovnih kretanja povezanih s kapacitetima za odgovor te procjena potrebe za daljnjim razvojem tih kapaciteta.

3. Komisija ocjenjuje primjenu ove Odluke te do 31. prosinca 2023. i nakon toga svakih pet godina Europskom parlamentu i Vijeću podnosi komunikaciju o učinkovitosti, troškovnoj učinkovitosti i daljnjoj provedbi ove Odluke, posebice u vezi s člankom 6. stavkom 4., rescEU kapacitetima i stupnjem koordinacije i sinergija ostvarenih s drugim politikama, programima i fondovima Unije, uključujući hitne zdravstvene situacije. Navedenoj komunikaciji prema potrebi se prilažu prijedlozi izmjena ove Odluke.”;

28. Prilog I. Odluci br. 1313/2013/EU zamjenjuje se tekстом iz Priloga ovoj Uredbi;

29. naslov Priloga I.a zamjenjuje se sljedećim:

„Kategorije prihvatljivih troškova iz članka 21. stavka 3.”.

Članak 2.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. svibnja 2021.

Za Europski parlament
Predsjednik
D. M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednica
A. P. ZACARIAS

*PRILOG**„PRILOG I.*

Postoci za alokaciju financijske omotnice za provedbu Mehanizma Unije iz članka 19. stavka 1.a i iznos iz članka 19.a za razdoblje od 2021. do 2027.

Prevenција: 5 % +/- 4 postotna boda

Pripravnost: 85 % +/- 10 postotnih bodova

Odgovor: 10 % +/- 9 postotnih bodova

Načela

Pri provedbi ove Odluke uzima se u obzir cilj Unije da doprinese općim klimatskim ciljevima i ambiciji uključivanja djelovanja u području biološke raznolikosti u politike Unije, u mjeri u kojoj to dopuštaju nepredvidivost i posebne okolnosti pripravnosti na katastrofe i odgovora na katastrofe.”
